

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง หลักสูตร วิชาศิลปะประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่ จำนวน 35 ชั่วโมง ด้านกลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

ความเป็นมา

ตามนโยบายสำนักงาน กศน. ภารกิจต่อเนื่อง 1 ด้านการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ ข้อ 1.3 การศึกษาต่อเนื่อง 1) จัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ อย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง และมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ

การจักสานจากไม้ไผ่มีทำกันมาตั้งแต่สมัยปู่ ย่า ตา ยาย โดยอาศัยไม้ไผ่ที่ขึ้นอยู่ทั่วไปในป่าเมื่อไทยซึ่งมีอยู่ประมาณ 100 ชนิด แต่ที่นิยมนำมาจักสานกัน ได้แก่ ไม้ไผ่ใหญ่ ที่คนนิยมนำมาปลูกไว้รอบๆ หมู่บ้านเพื่อให้น้อยเป็นอาหารและใช้ลำต้นมาดัดแปลงทำเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นภายในครอบครัว เช่น ตะกร้า พัด กระดัง พัด ลอบ ไซ กระติบข้าว หวด เป็นต้น เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่กล่าวมา ข้างต้นในสมัยก่อนนิยมทำใช้กันเองภายในครอบครัวตามความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่นและการจักสานแต่ละอย่างมีกรรมวิธีที่แตกต่างกันยากบ้างง่ายบ้าง ดังนั้นแต่ละคนจึงมีความถนัดในการทำไม่เหมือนกัน จึงได้เกิดมีการผลิตเพื่อแลกเปลี่ยนกันขึ้นพอมาช่วงหลัง ๆ ไม้ไผ่หายากขึ้น และคนมีงานอื่นทำที่มีรายได้ดีกว่าก็หันไปทำงานอย่างอื่นแทนจึงยังคงเหลืออยู่เพียงบางคนหรือบางกลุ่มเท่านั้นที่มีความถนัดทางจักสานเป็นพิเศษหันมายึดอาชีพทางจักสานเป็นอาชีพหลัก บางคนก็ยึดเป็นอาชีพรองจากการทำไร่ ทำนา โดยอาศัยทำในเวลาว่างตอนเย็นหรือกลางคืนที่กลับจากไร่มาแล้ว เพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัวอีกทางหนึ่ง การจักสานจากไม้ไผ่นั้นสามารถนำมาดัดแปลงทำเครื่องใช้ได้หลายอย่างดังที่กล่าวมาแล้ว สาเหตุสำคัญที่นิยมนำเอาไม้ไผ่ไปมาจักสานก็เพราะว่าไม้ไผ่หาง่าย ไม้แปรรูปได้ง่านามีความเหนียวสามารถจักเหลา แต่ง ได้หลายขนาดง่ายแก่การตัดแต่งงานต่อการนำมาประกอบกันเป็นรูปทรงตามที่ต้องการ

จากความเป็นมาดังกล่าว ศกร.ตำบลไผ่ท่าโพ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร จึงได้นำภูมิปัญญาการจักสานไม้ไผ่มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อเรียนรู้และฝึกทักษะอาชีพสามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชน ซึ่งเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายให้แก่ครอบครัว และเป็นการนำทรัพยากรในพื้นที่มาใช้ประโยชน์

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎี ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรม จริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพ และการศึกษาดูงาน
3. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ
4. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการจัดทำศิลปะงานจักสาน
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการอาชีพการจักสานไม้ไผ่
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตระหนักถึงการเป็นผู้ประกอบการที่ดี
4. มีทักษะในการคำนวณต้นทุนกำไรในการประกอบอาชีพ
5. มีความตระหนักเห็นคุณค่าความสำคัญของการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์
6. สามารถนำสินค้าไปจำหน่ายผ่านสื่อออนไลน์ได้

เป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 35 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร วิชา ศิลปะประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่ จำนวน 35 ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพการประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่	1.1 เพื่อให้ผู้เรียนอบรมมีความรู้ทักษะและมีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ 1.2 สามารถใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการทำได้อย่างปลอดภัย 1.3 สามารถถักสานได้อย่างถูกวิธีในรูปแบบต่างๆ	1.1 ความสำคัญในการเลือกประกอบอาชีพ 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพธุรกิจจากการประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่ 1.3 การประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่ 1.4 ทิศทางในการเลือกประกอบอาชีพการประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่	1.1 วิทยากรอธิบายในการเลือกช่องทางอาชีพในการประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่ 1.2 วิทยากรอธิบายในธุรกิจในตัวผลิตภัณฑ์สามารถสร้างรายได้ 1.3 วิทยากรอธิบายการเรียนรู้เบื้องต้น 1.4 บอกการพัฒนาสู่แนวทางเพิ่มทักษะได้อย่างถูกวิธี	30 นาที	1 ชม.

		1.4 ตลอดจนสามารถเก็บบำรุงรักษาได้อย่างถูกวิธี				
2.	2. ทักษะการประกอบอาชีพการประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่	2.1 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ในงานทำผลิตภัณฑ์จากการประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่ 2.2 เพื่อได้แหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์จากการประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่ 2.3 เพื่อให้รู้วิธีการทำแบบต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง 2.4 เพื่อให้รู้รูปแบบใหม่และประยุกต์ร่วมกับวัสดุอื่นๆ ได้	2.1 การเตรียมเอกสารประกอบอาชีพในการประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่ 2.2 ประวัติการประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่ในแหล่งชุมชน 2.3 การจัดการขั้นตอนกระบวนการประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่ด้วยวิธีที่ถูกต้อง 2.4 การทำตลาดและการประยุกต์รูปแบบใหม่ในงาน	2.1 วิทยากรปฏิบัติและนำเข้าสู่เนื้อหาในการทำจริง 2.2 วิทยากรเล่าประวัติพร้อมการกระตุ้นให้เกิดความมั่นใจในการทำผลิตภัณฑ์แบบจริงจัง 2.3 ลงมือสอนในรูปแบบที่กำหนดไว้และเน้นจุดสำคัญ 2.4 ให้ผู้เรียนปฏิบัติจนเกิดทักษะและสามารถใช้ร่วมกับวัสดุอื่น ๆ ได้อย่างกลมกลืน	30 นาที	30 ชม.
3.	3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่	3.1 สามารถบริหารจัดการการประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่ได้อย่างถูกต้อง 3.2 สามารถจัดการตลาดใน - การทำดอกไม้ในแบบต่างๆ จากไม้ไผ่ 3.3 บอกแหล่งที่มาของวัสดุได้ 3.4 สามารถกำหนดรูปแบบให้เปลี่ยนแปลงหรือคงเดิมได้	3.1 สามารถบริหารจัดการในการประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่ ได้อย่างถูกต้อง 3.2 สามารถจัดการบริหารการตลาดของแหล่งจำหน่ายได้ และในการทำฐานข้อมูล 3.3 สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ จัดให้ผู้เรียน 3.4 การกำหนดการควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้คุณภาพคงเดิม	3.1 วิทยากรอธิบายสาระความรู้ให้แม่นยำในการปฏิบัติจริง 3.2 วิทยากรอธิบายแหล่งจำหน่ายการตลาดฐานข้อมูล 3.3 วิทยากรบอกแหล่งจำหน่ายวัสดุ วัตถุดิบพร้อมอธิบาย 3.4 อธิบายในรูปแบบต่างๆ ของตัวผลิตภัณฑ์สามารถออกแบบขึ้นมาใหม่ได้	30 นาที	1 ชม.
4.	4. โครงการประกอบอาชีพการ	1. บอกความสำคัญของโครงการอาชีพได้	4.1 ความสำคัญของโครงการการประกอบอาชีพ	4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการอาชีพ ประโยชน์	30 นาที	1 ชม.

ประดิษฐ์ ดอกไม้จาก ไม้ไผ่	2. บอกประโยชน์ของโครงการอาชีพได้ 3. บอกองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 4. อธิบายความหมายขององค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 5. อธิบายลักษณะการเขียนโครงการที่ดีตามองค์ประกอบของโครงการอาชีพได้ 6. เขียนโครงการในแต่ละองค์ประกอบให้เหมาะสมและ ถูกต้องได้ 7. ประเมินความเหมาะสมและ สอดคล้องของโครงการอาชีพได้	4.2 ประโยชน์ของโครงการการประกอบอาชีพ 4.3 องค์ประกอบของโครงการการประกอบอาชีพ 4.4 การเขียนโครงการการประกอบอาชีพ 4.5 การประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการการประกอบอาชีพ	ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพแล้วจัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความคิดเห็นเพื่อสร้างแนวคิดในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่องตัวอย่างการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง พร้อมจัดการอภิปราย เพื่อสรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และถูกต้อง 4.3 จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ การเขียนโครงการอาชีพ 4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการประเมินความเหมาะสมและสอดคล้องของโครงการอาชีพ 4.5 จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการอาชีพ ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง 4.6 กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการอาชีพของตนเอง เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพต่อไป		
---------------------------------	--	--	---	--	--

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้การประดิษฐ์ดอกไม้จากไม้ไผ่
2. แหล่งเรียนรู้, อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ
3. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง
ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร
3. คุณภาพของผลงาน/ผลการปฏิบัติ
4. แบบประเมินความพึงพอใจ

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาวจิณห์นภา เอื้อเฟื้อพันธ์)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายศักดิ์สกล นันทะสุข)
ครู

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นางสาวมาลัย เมืองทอง)
ผู้อำนวยการ ศน.อำเภอโพธิ์ประทับช้าง
ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอโพธิ์ประทับช้าง